

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 189/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť T. C., bytom N. H., zastúpenej advokátom Mgr. R. H., so sídlom B., vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd konaním a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sž-o-KS 60/03 z 23. marca 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. C. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2004 doručená sťažnosť T. C., bytom N. H. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. R. H., so sídlom B., vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“) konaním a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Sž-o-KS 60/03 z 23. marca 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný úrad v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (ďalej len „okresný úrad“), vydal 5. apríla 2002 rozhodnutie sp. zn. 2002/00900 - <<Oznámenie o začatí konania na vysporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade „Agrokomplex MPV“ ev. č. 11-80 v katastrálnom území N. H. v zmysle § 7 zákona č. 64/1997 Z. z.>> Sťažovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu námietky, ktorým okresný úrad rozhodnutím č. 2002/00900-ZO-1-1 zo 17. júla 2002 nevyhovel. Proti rozhodnutiu okresného úradu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom poukázala na to, že nie je dôvod vyporiadavať vlastníctvo k pozemkom v záhradkovej osade, pretože vlastníci sú známi a záhradková osada vznikla v rozpore so zákonom, a teda nie sú podmienky na začatie konania. O odvolaní sťažovateľky rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 23 Sp 16/2003-25 zo 14. apríla 2003, ktorým rozhodnutie okresného úradu potvrdil.

Voči rozsudku prvostupňového súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. Sž-o-KS 60/03 z 23. marca 2004 tak, že rozsudok prvostupňového súdu potvrdil. Rozsudok najvyššieho súdu bol právnenému zástupcovi sťažovateľky doručený 27. mája 2004.

Podľa názoru sťažovateľky bolo postupom a rozsudkom najvyššieho súdu porušené jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Tento názor opiera sťažovateľka o tvrdenie, že najvyšší súd „*nepreskúmal či boli splnené všetky podmienky pre začatie správneho konania. Najvyšší súd naopak výslovne uviedol, že tieto skutočnosti nepreskúmal, nebude skúmať, a podľa jeho názoru sa má nimi zaoberať správny orgán v neskoršom pokračujúcom konaní. Najvyšší súd SR tým umožnil pokračovať v správnom konaní, ktoré bolo začaté bez splnenia zákonných podmienok*“, a na tomto základe ďalej konštatuje, že vzhľadom na to, že sa najvyšší súd „*... odmietol zaoberať splnením všetkých podmienok začatia konania, t. j. zákonnosťou správneho konania, došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prístup k súdu a spravodlivý proces v zmysle článku 46 ústavy*“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol, „*že...konaním a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, č. k. Sž-o-ks 60/03, zo dňa*

23. 3. 2004, bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ďalej aby zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. k. Sž-o-ks 60/03, zo dňa 23. 3. 2004, a vec vrátil na ďalšie konanie.

Nakoniec aby priznal sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie v sume 30.000,- Sk,

Zároveň, aby zaviazal Najvyšší súd Slovenskej republiky na úhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom, vo výške 9.340,-Sk (2 úkony á 4.534,- Sk + 2 x paušálna náhrada á 136,- Sk) na účet právneho zástupcu sťažovateľky č. ú: 2626806005/1100 Tatra banka a. s. “.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z citovaného článku ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrálne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Na východiskách svojej konštantnej judikatúry posudzoval ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj sťažnosť sťažovateľky a za tým účelom preskúmal namietané rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorého kópia tvorila prílohu sťažnosti. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa okrem iného uvádza:

„Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 64/1997 Z. z. možno podať v lehote do 30 dní od vyvesenia verejnej vyhlášky námietky proti úvodným podkladom, t. j. len proti geometrickému plánu a registru pôvodného stavu.

Podľa názoru odvolacieho súdu predmetom konania a rozhodovania odporcu v námietkovom konaní podľa § 9 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. môže byť jedine námietka proti geometrickému plánu alebo registru alebo registru pôvodného stavu.

Opravný prostriedok, resp. námietku proti oznámeniu o začatí správneho konania zákon č. 64/1997 Z. z. ani zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní nepripúšťa.

Tvrdenia navrhovateľky a jej výhrady týkajúce sa dôvodnosti konania, zákonnosti zriadenia záhradkovej osady, okruhu účastníkov konania, náležitosti návrhu kúpnej zmluvy a iné nesmerovali proti geometrickému plánu, ani proti registru pôvodného stavu (zoznam vlastníkov pozemkov a ich spoluvlastníckych podielov), a správne preto neboli predmetom námietkového konania. Odporca o nich vo svojom rozhodnutí zo 17. júna 2002 č. 2002/00900-20-1-1 vôbec nerozhodoval. V predmetnej veci pokračuje konanie a bude predmetom dokazovania splnenie zákonných podmienok pre vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade... Bude úlohou správneho orgánu zaoberať sa všetkými vznesenými námietkami navrhovateľky a vysporiadať sa s nimi pred konečným rozhodnutím v predmetnej veci.

Odvolačí súd dospel k záveru, že tak rozhodnutie správneho orgánu o námietke navrhovateľky, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 14. apríla 2003 sp. zn. 23 Sp 16/2003 sú v súlade so zákonom a vecne správne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 14. apríla 2003 sp. zn. 23 Sp 16/2003 ako vecne správny potvrdil“.

Na základe obsahu sťažnosti a priloženej dokumentácie ústavný súd konštatoval, že podstatou odvolacieho konania pred najvyšším súdom bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu, ktorý podľa zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení zákona č. 224/2001 Z. z. a tiež zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-KS 60/03 z 23. marca 2004 vyplynulo, že najvyšší súd sa vecou meritórne zaoberal. Je nepochybné, že bolo nielen oprávnením ale aj povinnosťou najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vyložiť v rámci odvolacieho konania dotknuté ustanovenia príslušných zákonných noriem o to viac, že práve táto otázka predstavovala podľa obsahu odvolania

sťažovateľky podstatu sporu. Z citovanej časti odôvodnenia namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa s touto svojou úlohou vysporiadal a na tomto základe založil svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil správnosť rozsudku krajského súdu. Právne závery, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutie, sú odôvodnené, nemožno ich považovať za arbitrárne a aj preto sú podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné. Za týchto okolností nemohlo podľa názoru ústavného súdu konaním a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. SŽ-o-KS 60/03 z 23. marca 2004 dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky týkajúcimi sa priznania primeraného finančného zadost'učinenia a priznania náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2004